

22 Temmuz 1990

Bayrampaşa Cezaevi

0000410

Sevgili Nabi,

Bugün Türkiye'ye dönüşümün -hapisliğimin- tamı tamına onuncu ayını doldurdum. Kendi payıma, bu on ayın, yaşamımın en verimli kesitlerinden biri olduğunu söyleyebilirim. Bunda iki kişi belâ-leyici rol oynadı, onlar olmasaydı bunu yapamazdım. Bu iki kişiden biri sensin. Ankara'daki 3,5 aylık beraberliğimiz, sabahlara kadar süren tartışmalarımız, bana hangi soruları sormam gerektiğinde yol gösterici oldu. En önemlisi buydu. İkinci kişi ise, sorduğum sorulara yanıt arayışında ihtiyacım olan herşeyi, moral desteği, kitapları, kalemleri, defterleri, kartları, parayı vb. sağlayan --beni sırtında taşımayı herşeye rağmen inatla sürdüren-- Filiz oldu. Bu on ayda, her ikinize de, durmadan büyüyen bir sevgi ve saygıyla daha da bağlandım. Vardığım sonuçları ister paylaşın ister paylaşmayın, ben bunları ortak kazanımımız olarak değerlendiriyorum. İkinize de teşekkür borçluyum.

GYK toplantısının kararlarını aldım. Düşünce belirtmeyi reddettiğim için değil, buna zamanım olmadığı için, şimdilik erteliyorum. Yalnız şu kadarını söyleyeyim: Bu toplantının yapılmış ve hesabı sorulabilecek netlikte kararlar almış olmasına, alınan kararların kendilerinden çok daha önemli buluyorum. Senden ve diğer yoldaşlarımdan, cezaevinde bulunduğum için, GYK'dan izinli sayılmam doğrultusunda bir karar alınmasına rica etmiştim. Benim bu önerimi kabul etmediğiniz anlaşılıyor. O zaman, Türkiye'nin hangi cezaevinde olursam olayım, benimle bir GYK üyesi olarak, bu sorumluluğumu yerine getirmemi sağlayacak biçimde ve düzeyde ilişki kurmanın sorumluluğunu da yüklenmiş oluyorsunuz. Siz böyle bir sorumluluğun altına girmeye hazır olduktan sonra, bana elbette söyleyecek birşey kalmıyor. Ama, daha ilk adımda ortaya çıkmış olan ve seni özür dilemek zorunda bırakan aksaklığa bakarak, bu kararınızı bir kez daha, gerçekçi bir tarzda gözden geçirmenizin yararlı olabileceğini hatırlatmakla yetiniyorum.

Sana ilişikte, GYK birinci yedeği Yusuf'un gönderdiği mektubu iletiyorum. İçinde parti yönetimini ilgilendiren düşünceleri var. Belki size de iletmistir, bilmiyorum. Eğer iletmediyse ve işinize yarar diye gönderiyorum. Buna kendisinin de bir itirazı olmayacağını, özel mektubuna karşı bir saygısızlık olarak görmeyeceğini umuyorum.

Ahmet KARDAM
Tarafindan başlanmıştır
TÜSTAV

Program konusunda yazdıklarımında bir "başlangıç noktası" eksikliği olduğunu söylüyorsun. Haklısın. İnsan en son söyleyeceğini en başta, hem de zaman darlığı yüzünden sistemsiz bir şekilde söylemek zorunda kalırsa, böyle bir "başlangıç noktası" eksikliği kaçınılmaz oluyor. "Eklektizm", "soyutlama", "Marx'ın yöntemi" (bu "yöntem"le neyi kastettiğimiz konusunda kafamız net olmazsa, yalnızca Marx'ın yönetimine atıfta bulunmanın fazla bir anlamı olmadığını düşünüyorum), ve "demokrasinin sınıfsal özü" konularında söylediklerin üzerinde durmayacağım. Bunlar konusunda söyleyecek o kadar çok şeyim var ki, bunları mektuba sığdırmak olanaksız.

Onun yerine, senin mektubunu okuduktan sonra, şuna karar verdim: Kendi düşüncelerimi toparlamak için, özellikle Mayıs ayı içinde, kendi kullanımım için tuttuğum notları, belli başlıklar altında toplayarak, hem birbirini izleyen; hem de ayrı ayrı bütünlüğü olan makaleler halinde yazmak. İlk üçünü ilgisikte gönderiyorum. I ve II no.lularını mayıs ayında esas olarak yazmıştım. Sağını, solunu düzeltip, daktiloya çektim. III no.lu'ya ise birkaç kez başlamış, ama sistematikini bir türlü oturtmadığım için, hep yarıda bırakmıştım. Üç ayrı versiyonu vardı. İki gün, yoğun bir çalışmayla, onu da belli bir sistematığe ve bütünselliğe kavuşturabildim sanıyorum.

Adapazarı'nda çalışma koşulları bulursam, bu "notları" sürdüreceğim. Bundan sonra yazacaklarım şu konuları içerecek:

- Toplumsal özne yaratılmasında ideolojinin belirleyici rolü.
- Aşamalı devrim stratejisi (eşitsiz ve bileşik gelişme), sınıf ittifakı (cephe) ve hegemonya.
- Toplumsal devrimin "kökünü" biçimindeki "tek bir ani kopuş" olarak politik devrim düşüncesinin eleştirisi.
- Demokrasinin "sınıfsal özü" ve demokrasi sürecinin bir kertesini olarak sosyalizm.
- Türkiye: nasıl bir program? "Pasif devrim" ve bugünkü Türk devleti. Radikal demokrasi-sosyalizm.

Bunları kaç "not"ta ve hangi sırayla toplayacağıma karar vermedim. Bunların her biri, parça parça müsveddeler halinde, ham malzeme olarak elimde. Ama, sunulabilir hale getirilmeyi bekliyorlar, çalışmam lazım. Önemli olan şu: şimdi ekte gönderdiğim üç "not" konusunda düşünce ve sorularınızı öğrenebilirim, ya da sizin özellikle tartışılmasına önem verdiğiniz bir nokta varsa, onu öğrenebilirim, çalışmam o kadar daha fazla amaca doğrudan

Ahmet KARDAM
Taraftından bağışlanmıştır
TÜSTAV

hizmet edici olur.

Sezebileceğin gibi, aslında bir kitap yazmanın ön hazırlıkları olabilir bütün bunlar. Ama önüme böyle özel bir amaç koymuş değilim. Asıl amacım başka: Başta TBKP içinde olmak üzere, sol içinde "yeni türden bir tartışma"nın başlatılabilmesine katkıda bulunmak. İster kendi kongre sürecimiz içinde olsun, ister "Birlik partisinin" kongre sürecimiz içinde ve sonunda olsun, çoğunluğun nasıl bir program kabul ettiği önemli değil. Önemli olan, kabul edilen bu programın niçin kabul edildiğinin bilinmesi. Dolayısıyla, neyin kabul, neyin red edildiğinin ve niçin böyle yapıldığının, gerçek bir tartışma sonucu, bilince çıkmış olması. Bir düşün tarihine ancak böyle sahip olunur. Önemli olan da bu, yoksa hangi programın kabul edildiği değil. Kaldı ki, insanlar farklı şeyler düşündükleri, farklı noktalardan, düşünce sistemlerinden hareket ettikleri halde, politik olarak aynı sonuçlarda birleşebilirler. Bu mümkün olmasaydı, demokrasinin ve çoğulculuğun da maddi bir temeli olamazdı.

İşte bu düşüncelerle, gerek ilişikte gönderdiğim üç "not"-taki, gerekse bundan sonra göndereceklerimdeki düşüncelerimin TBKP içinde, ve genel olarak sol kamuoyunda tartışabilmesini isterim. Bu nasıl olacak? Parti yönetiminin bu konuda nasıl bir yöntem düşündüğünü (kongre süreci?) merak ediyorum. Hangi araçlarla? Bu konudaki düşüncelerinizi ve önerilerinizi en kısa zamanda iletebilirseniz çok sevinirim. O zaman ben de, çalışmalarımı ona göre biçimlendirebilirim.

Sevgili Nabi,

Şimdi senden (başkasından değil, senden) üç özel ricam var:

(1) Gönderdiğim üç yazının da birer fotokopisininin Filiz'e gönderilmesi. Elimde ona da gönderebileceğim fazla kopya yok. Bu yazıları onun sayesinde yazabildim, onun da derhal görebilmesi benim için çok önemli. Adresini tekrar yazıyorum: Filiz Kardam, Dieselstr. 3, 1000 Berlin 44, Federal Almanya. Bunu lütfen ihmal etme, hemen yap.

(2) Bu üç "not"un, rastgele, elden ele doluşmasını istemem. Ama ilgili insanların da okumasını isterim. Dolayısıyla, kimlere ulaştırılacağına en başta sen karar ver.

(3) "Sınıfların Nesnel Çıkarları ve Tarihsel Misyonları Var mıdır?" başlıklı III no.lu "not"un, bağımsız olarak basılabileceğini düşünüyorum. Sen ne dersin? Benim aklıma iki ihtimal geliyor. Gelecek'in ilk sayısında basılması (bu dergi çıkmaya devam ediyor

mu?). Yok eğer, Gelecek'in çıkması daha çok gecikecekse, örneğin Birikim'de. Ama ben bu aşamada Birikim'de çıkmasını pek doğru bulmam. (Sana cezaevinden tahliye olurken gönderdiğim Laclau ve Mouffe çevirisinin düzeltilmiş bir nüshasını, bassın diye, bir mektupla birlikte, M. Belge'ye göndermiştim. Ses-soluk çıkmadı. Av. İnci'ye vermiştim ulaştırırsın diye. Bir kontrol ettirilebilir mi acaba?) Dolayısıyla, bu III no.lu not acaba nerede bastırılabilir? Ama ondan önce, bu makalenin bu aşamada bu biçimiyle bastırılmasını sen yararlı bulur musun? Eğer yararlı buluyorsan, bir daha bana sorulmasına gerek kalmadan, bastırılabilir. Bulmuyorsan, gene mesele yok, beklesin, ama niye yararlı bulmadığını da bana iki satırla yazıver lütfen. (Şuna dikkatini çekmek isterim: yazının basılıp basılmamasını "Parti"ye değil, sana soruyorum.)

Bu üç özel ricamı, bütün iş yoğunluğuna rağmen, yerine getirirsin değil mi?

Çiçek'e, Sargın'a, Erdal'a, Zülfü'ye, Bilge'ye ve diğer bütün yoldaşlara selam ve sevgilerimi iletiyorum. Hasretle...

Ahmet Kardam

Not: Bu mektup sana ulaştığında, biz Adapazarı'na gitmiş olabiliriz. Biz oradayken aramızda düzenli bir ilişki nasıl kurulacak?

Ahmet KARDAM
Taraftından bağlanmıştır
TÜSTAV

Ahmet KARDAM
Taraftından bağlanmıştır
TÜSTAV

TÜRKİYE SOSYAL
FAZLAH
KARİH
KASTIRMA